

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Одеського державного
університету внутрішніх справ
(протокол № 2 від 23.09.2024)

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ Одеського державного
університету внутрішніх справ
від 24.09.2024 № 467

ПОЛОЖЕННЯ

про курсову роботу в Одеському державному університеті внутрішніх справ

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про курсову роботу в Одеському державному університеті внутрішніх справ (далі – Положення) розроблено з урахуванням Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», нормативних документів Міністерства освіти і науки України, Міністерства внутрішніх справ України, Кодексу академічної доброчесності Одеського державного університету внутрішніх справ і врегульовує питання вибору теми, написання, оформлення, реєстрації, перевірки, рецензування, захисту, оцінювання та зберігання курсової роботи в Одеському державному університеті внутрішніх справ (далі – Університет).

1.2. Курсова робота – один із видів індивідуальних завдань навчально-дослідницького, творчого характеру, яка виконується відповідно до навчального плану і передбачає самостійну роботу здобувача вищої освіти (далі – здобувач) з метою закріплення, поглиблення й узагальнення знань, одержаних при вивченні навчальної дисципліни, та їх застосування для комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

1.3. Завданнями курсової роботи є: систематизація, закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих у процесі вивчення відповідної навчальної дисципліни за відповідною освітньо-професійною програмою; розвиток навичок аналізу, узагальнення, класифікації та інтерпретації основних теоретичних і практичних результатів дослідження та ін.

1.4. Науково-педагогічні працівники відповідної кафедри на основі цього положення розробляють методичні рекомендації щодо написання курсових робіт з урахуванням специфіки викладання навчальної дисципліни, де розкриваються завдання курсової роботи, обсяг і зміст окремих її частин та порядок виконання. Визначаються особливості курсової роботи, що пов'язані зі специфікою навчальної дисципліни.

1.5. Курсова робота повинна засвідчити вміння здобувача здійснювати пошук та аналіз джерел інформації, самостійно систематизувати теоретичні та практичні знання, робити обґрунтовані висновки, викладати текстовий матеріал у стислій формі логічно й грамотно, висвітлювати та захищати отримані результати дослідження.

1.6. Керівник кафедри повинен організувати своєчасне ознайомлення здобувачів із тематикою курсових робіт і методичними рекомендаціями щодо їх виконання, оформлення та захисту, а також роз'яснити здобувачам вимоги

Кодексу академічної доброчесності Університету. Ознайомлення здобувачів здійснюється на початку семестру її написання (для заочної форми навчання – під час заліково-екзаменаційної сесії попереднього семестру).

II. НАПИСАННЯ, ПЕРЕВІРКА ТА РЕЦЕНЗУВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

2.1. Тематика курсових робіт розробляється відповідно до робочої програми навчальної дисципліни, а курсові роботи, як окремий освітній компонент можуть відповідати певній навчальній дисципліні, а можуть бути міждисциплінарними. Тематика курсових робіт повинна бути пов'язана з актуальними напрямками відповідної галузі науки, мати професійну спрямованість.

2.2. Тематика курсових робіт визначається кафедрою. Здобувачі можуть обрати власну тему дослідження або подати власні пропозиції щодо уточнення тематики курсових робіт на розгляд відповідної кафедри. Запропоновані здобувачами теми погоджуються із закріпленим науковим керівником курсової роботи та затверджуються рішенням кафедри.

2.3. Тема курсової роботи закріплюється за здобувачем на підставі його особистої заяви/рапорту (додаток 1).

2.4. Протягом трьох тижнів з дня написання заяви/рапорту здобувач повинен погодити з науковим керівником план курсової роботи.

2.5. Контроль за підготовкою курсової роботи здійснює науковий керівник.

2.6. Для забезпечення дотримання норм академічної доброчесності, проведення рецензування, за 4 тижні до захисту курсової роботи здобувачі подають свої роботи особисто науковому керівнику в електронному вигляді для перевірки їх на одному із запропонованих університетом безкоштовних ресурсів. Після проведення перевірки формується довідка і результати розглядаються на засіданні кафедри, де приймається рішення щодо допуску до захисту курсової роботи. У випадку невідповідності встановленим вимогам кафедри до написання чи виявлення плагіату курсової роботи науковий керівник повертає роботу на доопрацювання з визначенням терміну для подання на повторне проведення перевірки/рецензування. На доопрацювання робота може бути повернена не більше двох разів. У випадку третього виявлення невідповідності встановленим вимогам до написання, курсова робота не зараховується як підсумковий контроль, ставиться незадовільна оцінка.

2.7. У разі відсутності порушення вимог до написання курсової роботи науковий керівник протягом встановленого кафедрою строку надає на курсову роботу письмову рецензію (додаток 2). Рецензування курсової роботи є однією з основних та обов'язкових форм керівництва, самостійною роботою здобувача, засобом контролю виконання індивідуального навчального плану та рівня засвоєння ним навчального матеріалу.

2.8. Завершена курсова робота здобувача подається у друкованому вигляді на кафедру для реєстрації у журналі обліку курсових робіт (додаток 3).

2.9. У випадку порушення термінів та порядку подання курсової роботи без поважних причин здобувач не допускається до захисту. Питання про допуск роботи до захисту приймається на засіданні кафедри.

ІІІ. СТРУКТУРА ТА ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ КУРСОВОЇ РОБОТИ

3.1. Курсова робота має характер самостійного дослідження за змістом, логічністю викладу теми, структурою та оформленням відповідно до вимог.

3.2. Курсова робота має таку структуру:

- титульний аркуш;
- зміст;
- вступ;
- основна частина (розділи, підрозділи);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідністю).

3.3. Кожен структурний елемент роботи, а також розгляд кожного питання починається з нової сторінки.

3.4. Титульний аркуш курсової роботи повинен містити повну назву Університету, навчально-наукового інституту/факультету, кафедри; прізвище, ім'я автора; назву роботи; освітній ступінь, найменування спеціальності; науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я наукового керівника, оцінка за захист курсової роботи, члени комісії, місто та рік (додаток 4).

3.5. У змісті послідовно вказуються вступ, назви розділів, підрозділів, висновки та список використаних джерел курсової роботи із зазначенням сторінок. Формулювання назв має бути лаконічним та відповідати змісту розділів/підрозділів. (додаток 5).

3.6. У вступі обґрунтовується актуальність теми дослідження; визначається науковий апарат дослідження: об'єкт, предмет, мета, завдання, методи дослідження та структура курсової роботи. Рекомендований обсяг вступу становить 2-3 сторінки (додаток 6).

3.7. В основній частині висвітлюються результати теоретичного пошуку. Основна частина складається з розділів та, за необхідності, підрозділів, пунктів та підпунктів. Кожен розділ починається з нової сторінки та завершується лаконічним висновком, що логічно узагальнює викладене (додаток 7).

3.8. У висновках стисло викладаються результати вирішення завдань дослідження. Зазначаються основні наукові результати проведеного дослідження з їх стислим обґрунтуванням. Рекомендований обсяг висновків становить 2-3 сторінки (додаток 8).

3.9. Список використаних джерел та приклади їх оформлення в курсовій роботі зазначається відповідно до методичних рекомендацій кафедри.

3.10. У додатки вносяться таблиці, схеми, карти, малюнки, фотографії, дидактичний матеріал, анкети, тести тощо. Вони розміщуються на окремих

аркушах в кінці роботи після списку використаних джерел. Кожен з них повинен мати тематичну назву і нумерацію (приклад ілюстрації додаток 9).

3.11. Курсова робота оформлюється у вигляді рукопису в друкованому вигляді на листах паперу формату А4 (210 x 297 мм), на одній стороні аркушу, дотримуючись таких вимог:

Редактор	MS Word
Шрифт	Times New Roman
Розмір	14 пунктів
Міжрядковий інтервал	1,5 (полуторний)
Верхнє, нижнє поле	20 мм
Праве поле	15 мм
Ліве поле	30 мм
Абзацний відступ	1,25
Вирівнювання тексту	По ширині сторінки
Щільність тексту	100%
Орієнтація сторінки	Книжна

Обсяг основного тексту курсової роботи становить 25-35 сторінок (без урахування списку літератури та додатків).

3.12. Слова: «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкуються великими літерами, напівжирним шрифтом з вирівнюванням по центру. Назви розділів друкуються маленькими літерами (крім першої великої), напівжирним шрифтом, вирівнювання по центру. Назви підрозділів друкуються маленькими літерами (крім першої) з абзацу. Крапка в кінці назв розділів і підрозділів не ставиться. Відстань між назвами структурних частин (розділів і підрозділів) повинна дорівнювати 2 інтервалам. Номер розділу ставиться після слова «РОЗДІЛ» (наприклад, РОЗДІЛ 1.). Підрозділи нумеруються у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставиться крапка, наприклад: 2.3. (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку наводиться заголовок підрозділу.

3.13. Першою сторінкою курсової роботи є титульна, яка включається до загальної нумерації сторінок роботи. На титульній сторінці номер не ставиться, на наступних сторінках номер проставляється у правому верхньому куті сторінки без крапки.

До основного обсягу курсової роботи не входять додатки, список використаних джерел, таблиці, картосхеми та рисунки, які повністю займають площу сторінки. Однак, усі сторінки зазначених структурних частин та елементів курсової роботи підлягають суцільній нумерації.

3.14. Нумерація сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків, таблиць, формул подається арабськими цифрами без знаку «№».

3.15. Список використаних джерел містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. Здобувач повинен дотримуватися вимог Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

IV. ЗАХИСТ, ОЦІНЮВАННЯ ТА ЗБЕРІГАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

4.1. Захист курсової роботи проводиться у визначений деканатом день прилюдно перед комісією у складі не менш двох науково-педагогічних працівників кафедри, у тому числі керівника курсової роботи, перед початком екзаменаційної сесії для денної форми навчання та під час заліково-екзаменаційної сесії для заочної форми навчання.

4.2. До процедури захисту курсової роботи, здобувач повинен бути ознайомлений з рецензією наукового керівника з метою підготовки до публічного захисту.

4.3. Незадовільна оцінка виставляється у разі:

- невиконання курсової роботи без поважних причин;
- невідповідності роботи встановленим вимогам (див. п.2.6);
- порушення академічної доброчесності.

4.4. У разі отримання незадовільної оцінки, здобувач повинен доопрацювати та захистити її у встановлений в Університеті термін ліквідації академічної заборгованості.

4.5. Курсова робота здобувача оцінюється як окрема навчальна дисципліна за таким розподілом балів:

Складові оцінки	Максимальна кількість балів
Вірне написання роботи (зміст, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел, додатки (у разі необхідності) тощо)	60
Захист роботи (аргументоване, послідовне викладання матеріалу; демонстрація презентації; чіткі та правильні відповіді на запитання членів комісії тощо)	40

4.6. Оцінка за курсову роботу вноситься до відомості обліку успішності, індивідуального навчального плану здобувача, виставляється на титульному аркуші курсової роботи.

4.7. Після захисту курсові роботи зберігаються на кафедрі впродовж 3-х років.

**Перший проректор
Одеського державного університету
внутрішніх справ
полковник поліції**

Сергій БРАТЕЛЬ

Завідувачу кафедри

_____
_____
_____

(назва кафедри)

Здобувача вищої освіти

_____
_____

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
_____

(факультет/інститут, курс, група,

форма навчання)

ЗАЯВА/РАПОРТ

Прошу закріпити за мною курсову роботу з навчальної дисципліни

_____
(вказати назву навчальної дисципліни)

за темою _____

(вказати назву теми курсової роботи)

_____

_____
(дата)

_____
(підпис)

_____
(прізвище та ініціали)

Рецензія

на курсову роботу з _____
(назва навчальної дисципліни)

з теми №__ « _____
(назва теми)

Здобувача вищої освіти навчальної групи/взводу № _____ курсу
(прізвище та ініціали)

(У рецензії відзначається актуальність теми курсової роботи, ступінь обґрунтованості наукових положень, сформульованих висновків, їхня достовірність, повнота і новизна, а також робиться висновок про відповідність курсової роботи встановленим вимогам, вказується на її зв'язок з освітніми програмами, пріоритетними напрямками розвитку науки тощо.

Оцінка залежить від обґрунтованості основних положень роботи, їх достовірності, повноти висвітлення, аналізу ключових проблем, висновків і тверджень, шляхів використання результатів, завершеності змісту та якості оформлення дослідження.

У рецензії мають бути відображені:

- ступінь самостійності у виконанні роботи; вміння використовувати нормативно-правові акти, наукову та навчально-методичну літературу;
- ступінь повноти і якості розкриття теми; логічність, послідовність, аргументованість, літературна грамотність викладу матеріалу;
- можливості практичного застосування висновків, рекомендацій роботи;
- попередній висновок про відповідність письмової роботи встановленим вимогам та допуск курсової роботи до захисту.

У разі встановлення суттєвих порушень вимог до підготовки та оформлення курсової роботи (запозичення чужих праць без посилань, невідповідність змісту курсової роботи обраній темі, нерозв'язання практичних завдань (задач)) у рецензії вказуються конкретні причини, через які курсова робота не допускається до захисту.

Рецензія не повинна складатися з короткого формального висновку про те, що курсова робота відповідає встановленим вимогам та констатацією її допуску до захисту.

Рецензія підписується науково-педагогічним працівником, який перевіряв курсову роботу, із зазначенням його посади, прізвища та ініціалів, дати перевірки.
Результат рецензування:

_____ (Робота допущена (не допущена) до захисту)

Рецензент _____
(посада, науковий ступінь, вчене звання, підпис, прізвище та ініціали)

« ____ » _____ 20__ р.

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

ЖУРНАЛ
обліку курсових робіт
20__/20__ навчальний рік

Кафедра _____

Почато _____

Закінчено _____

Продовження додатку 3

№ з/п	Прізвище, ініціали здобувача вищої освіти	Прізвище, ініціали керівника	Тема курсової роботи	Передано керівнику на перевірку		Примітка
				Дата	Підпис наукового керівника	

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

кафедра _____

КУРСОВА РОБОТА

з навчальної дисципліни « _____ »

на тему:

« _____ »

Здобувача вищої освіти _____ курсу, групи/взводу _____,
освітнього ступеня « _____ », спеціальності « _____ »
факультету/інституту _____

_____

(прізвище, ім'я, по-батькові)

Науковий керівник

_____

_____

(вказати вчений ступінь, звання, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ECTS _____

Члени комісії _____

_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)

м. Одеса – 20__ рік

Зразок оформлення змісту курсової роботи

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. Загальна характеристика парламенту України	5
1.1. Поняття, функції і повноваження Верховної Ради України.....	5
1.2. Порядок формування Верховної Ради України.....	8
1.3. Склад та структура українського парламенту.....	11
РОЗДІЛ 2. Об'єднання народних депутатів у Верховній Раді України	14
2.1. Загальна характеристика об'єднань народних депутатів у парламенті України.....	14
2.2. Правовий статус фракцій у Верховній Раді України.....	17
2.3. Депутатські групи та особливості їх правового статусу.....	21
РОЗДІЛ 3. Проблемні аспекти функціонування депутатських об'єднань у Верховній Раді України	24
ВИСНОВКИ	30
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	32

ВСТУП

Актуальність теми цієї курсової роботи полягає у забезпеченні прав і свобод людини. Забезпечення таких прав регламентує Конституція України, а саме, в статті 3 зазначено, що найвищою соціальною цінністю визнаються права людини, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека, а забезпечення таких прав і свобод регламентує держава, на яку покладаються обов'язки виконувати ці зобов'язання. Основною гарантією дотримання і забезпечення таких обов'язків здійснює кримінальне право. Держава забезпечує і здійснює структуру і певну систему протидії основним загрозам, у якій провідну роль відіграють кримінально-правові заходи.

Однією з самих серйозних проблем у сучасному світі є суспільно-політичне явище особливого роду, а саме, прояв тероризму. До актів насильства, які супроводжуються застосуванням зброї, можна віднести, вчинення вибухів, підпалів та ін., при умові, що ці дії вчинені з метою порушення безпеки суспільства, з впливом на органи державної влади або місцевого самоврядування для досягнення поставленої мети, створюючи небезпеку життю і здоров'ю невизначено кількості людей.

Одним із злочинів терористичного спрямування є захоплення заручників.

У Кримінальному кодексі України, який набрав чинності 1 вересня 2001 року, в статті 147 прописана відповідальність за захоплення заручників. Але, досвід застосування цієї статті свідчить про недостатню ефективність правової протидії цьому злочину. Пояснити це можна тим, що така норма не достатньо вивчена на законодавчому та науковому рівні. Науково-практичні коментарі до Кримінального Кодексу, і підручники з кримінального права, не є достатньою базою пояснення цього злочину, його ознак та складу.

Метою роботи є комплексний розгляд проблем кримінально-правової характеристики захоплення заручників.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати наступні

завдання:

- з'ясувати об'єктивні ознаки, а саме: об'єкт та об'єктивну сторону захоплення заручників;

- встановити суб'єктивні ознаки, передбачені статтею 147 КК України;

- виокремити особливості розмежування статті 146 КК від статті 147 КК України;

- надати характеристику міжнародно-правової регламентації боротьби із захопленням заручників і досвіду зарубіжних країн у встановленні кримінальної відповідальності за захоплення заручників та їх звільнення.

Об'єктом дослідження курсової роботи є дослідження кримінального права України.

Предметом дослідження цієї роботи є кримінальна відповідальність, передбачена законодавством України та зарубіжних держав.

Методи дослідження: порівняльно-правовий (завдяки цьому методу можна розглядати положення зарубіжних та міжнародно-правових законодавств, що стосується відповідальності за захоплення заручників); формально-логічний та системно-структурний методи обумовили вивчення об'єктивних і суб'єктивних ознак складу злочину, передбаченого ст. 147 КК.

Структура роботи складається з: вступу, чотирьох розділів, які містять чотири підрозділи, висновку та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1. Захоплення заручників, а саме: об'єктивні ознаки

1.1. Об'єкт захоплення заручників

Згідно з статтею 147 Кримінального Кодексу України (далі – КК), захоплення заручників – це захоплення або тримання особи як заручника з метою спонукання родичів затриманого, державної або іншої установи, підприємства чи організації, фізичної або службової особи до вчинення чи утримання від вчинення будь-якої дії як умови звільнення заручника[6].

Завдяки розв'язанню питання про об'єкт злочину, можна розкрити соціальну сутність злочину, з'ясувати суспільно небезпечні наслідки, правильну кваліфікацію діяння, а також відмежувати його від інших суспільно небезпечних посягань. Саме об'єкт відіграє важливу роль для визнання поняття злочину, є важливим для кваліфікації злочинів, а також має вплив на зміст, а саме: на об'єктивні та суб'єктивні ознаки.

Об'єктом злочину є ті суспільні відносини, на які посягає злочин, завдаючи їм певної шкоди, і які поставлені під охорону закону про кримінальну відповідальність [8, с.101]. Потрібно сказати, що суспільні відносини і соціальний зв'язок завжди існують як щось реальне та виступають об'єктом злочину.

В статті 147 КК, робиться акцент не на самому об'єкті, а на окремих елементах охоронюваних законом суспільних відносин [8, с.100]. Об'єкт злочину полягає в особистій волі, безпеці особи, яку захопили у заручники. Також слід зазначити, що потерпілим від злочину є людина (фізична особа).

Родовий об'єкт – це суспільні відносини, які забезпечують волю, честь та гідність особи. Тобто, саме родовий об'єкт пов'язує коло однорідних або тотожних суспільних відносин за своєю сутністю, які охороняються кримінально-правовими нормами.

Безпосередній об'єкт проявляється в охороні людини (фізичної особи) її

волі (свободи) й особистої недоторканості. Під свободою або волею людини, слід розуміти закріплені законом права на вільне пересування, знаходження та можливість робити те, що не заборонено законом. Особиста недоторканість являє собою певну заборону протиправного втручання інших осіб у життя людини, а саме: свобода пересування, місце проживання або тимчасове перебування.

Додатковим об'єктом злочину є основи громадської безпеки, що забезпечується законодавчим рівнем. Громадською безпекою є стан захищеності прав, свобод, інтересів людини, забезпечення яких покладено на державні органи, органи місцевого самоврядування та інші органи, які здійснюють громадську безпеку. Кримінальне право стосовно громадської безпеки сформувало нормативний характер і включило правові, технологічні та організаційні норми, а також спеціальні правила безпеки.

Також, кажучи про безпосередній об'єкт захоплення заручників, дослідивши це питання, можна зробити висновок, що законодавство України відносить захоплення заручників до злочинів, направлених проти особи. Але, в цьому є деякі нюанси, адже як зазначає В.П. Ємельянов, неоднозначний підхід до цього складу злочину в частині розташування його в системі норм КК, мабуть, викликаний багатогранністю самого діяння, тобто проявом його різних рівнів тероризування – від сфери розв'язання побутових проблем до грандіозного політичного скандалу, тому в таких випадках це діяння буде виступати як злочин з елементами тероризування, в інших формах – як формений тероризм [4, с. 142-143].

Взагалі, заручник цікавить винного не лише як особистість, а в першу чергу, як засіб тиску на певних осіб, а саме: родичів затриманого, державної або іншої установи, підприємства чи організації, фізичної або службової особи.

Ознаки, які були наведені вище, відповідають злочину, передбаченому ст. 147 КК України. Захоплення заручників відноситься до суспільно

небезпечних злочинів і суб'єктивно, так як винний ставить за мету дію не захопити заручника, а вчинювати й утримувати від вчинення будь-яких дій з боку родичів затриманого, державної або іншої установи, підприємства чи організації, фізичної або службової особи.

Підсумовуючи, можна сказати, що безпосереднім об'єктом цього злочину, передбаченого ст. 147 КК України, є відносини громадської безпеки, а додатковим об'єктом є особиста воля людини.

ВИСНОВКИ

Підсумовуючи вище зазначену інформацію, потрібно зазначити, що захоплення заручників, передбачено статтею 147 КК України, це напад на особу, надалі, обмеження вільного пересування або руху особи, для здійснення винним поставленої цілі, з можливістю натиску на тих адресатів, до яких винний хоче донести свої вимоги.

Раніше, за вчинений злочин кримінальна відповідальність наставала з 16 років, але з часом законодавець, дивлячись на досвід зарубіжних країн, вирішив знизити вік кримінальної відповідальності до 14 років.

Об'єктом злочину захоплення заручників є особиста воля та особиста безпека особи, яку захопили або утримують як заручника.

Об'єктивною стороною захоплення заручника є викрадення людини. Винний може це вчинити таємно або відкрито. В результаті вчинення шляхом обману, з насильством, а також із застосуванням зброї або без застосування насильства.

Злочин вважається закінченим із моменту захоплення або тримання заручника. Насильницькі дії, які відбуваються в подальшому до заручника, при умові, що вони утворюють самостійні злочини, будуть кваліфікуватися додатково за іншими статтями Особливої частини Кримінального Кодексу України.

Частина 2 ст. 147 КК передбачає кваліфікуючі ознаки злочину, а саме: здійснення цього злочину щодо неповнолітнього або організованою групою, або якщо вчинені дії були поєднані з погрозою знищення людей (наприклад, винний загрожує підпалити лікарню, в якій він перебуває із заручником), або якщо дії спричинили тяжкі наслідки (наприклад, смерть заручника, його самогубство, заподіяння йому тяжких або середньої тяжкості тілесних ушкоджень, значної матеріальної шкоди).

Розглядаючи відповідальність зарубіжних країн, можна зробити висновок, що там більш вивчене і досліджене питання захоплення заручників.

Практикують і винаходять нові методи боротьби та профілактики цього злочину. Але, з іншої сторони, саме захоплення заручників більше практикується за кордоном. В Україні таких злочинів вчиняється не так багато.

Отже, можна зробити висновок, що література застаріла, законодавець повинен приділити більшу увагу розгляду цього питання. Крім науково-практичного коментаря та підручників з кримінального права, потрібно розробити певну методику дослідження і попередження такого злочину. Також, можна ввести заохочувальну форму для винної особи, при певних умовах, звільнення від кримінальної відповідальності.

Захоплення заручників являє собою один з тяжких злочинів терористичної направленості. Це проявляється в тому, що винний обмежує волю і свободу людини, ще й за умову звільнення вимагає виконання поставлених ним цілей через адресатів.

Приклад оформлення ілюстрації

Захоплення заручника – це випадковий збіг обставин. Воно може статися у будь-якому місці: у транспорті, в установі, на вулиці чи в квартирі. І тоді людське життя стає предметом торгу для терористів. Злочинці можуть вимагати грошовий викуп чи ставити власні політичні вимоги.

Проаналізувавши статистику рейтингу всіх країн за індексом захоплення заручників, можна сказати, що перше місце займає Афганістан з індексом 9.592, останнє – Об'єднані Арабські Емірати з індексом 0.000. Якщо казати про Україну, то ми посідаємо в цій таблиці 36 місто (із 135 можливих країн), а індекс складає 4.692.

Якщо віднести ці три країни у відсоткову відношенні, то найбезпечнішою країною є Об'єднані Арабські Емірати

Рис. 1.1 Відсоткове відношення країн світу